

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 120.
Miesięcznie „ 40.
za roznośnienie
5.00 ten. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 135.
Miesięcznie „ 45.
Poza Łodzią egz. 2.10
W Ameryce 1/2 dolar.
miesięcznie.

KALENDARZYK
Niedziela, Symfonia.
Poniedziałek, Filipa i Benic.
Wtorek, Bartłomieje.

**Pamiętajcie
o żołnierzu
w obozie.**

REDAKCJA
w ŁODZI
Al, Kościuszki Nr 41
TELEFON 28,

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 22 sierpnia 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszeniowych, ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracji nie odpowiada.

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 4 w tekście mk. 5 za tekstem 25) mk. nekrologi mk. 3 za wiersz petitowy. Drobnie ogłoszeń 40 ten. za wyraz Komunikaty mk. 5.— Ogłoszenia zamieszczone 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Stronice przez tekst w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć łamów za tekstem na 5 łamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi tylko na 2, 4, lub 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kłosk.

Bolszewickie warunki rozejmu i pokoju.

MOSKWA 21 (PAT) Polskiej delegacji w Mińsku przedłożono następujące warunki rozejmu i pokoju:

1.) Rosyjska i ukraińska republiki sowieckie uznają niezawisłość republiki polskiej. 2) Nie domagają się kontrybucji. 3) Jako granica polskiej republiki służy linja, nakreślona przez lorda Curzona w nocy z dnia 11 lipca. Przyznaje się Polsce rejon, położony na wschód od Brześcia i Chełma. 4) Polska demobilizuje swoją armję do 50 tysięcy ludzi. Dla utrzymania porządku ma być zorganizowana obywatelska milicja z robotników. 5) Polski rząd ma przeprowadzić demobilizację w miesiąc po

podpisaniu traktatu pokojowego. 6) Polska zatrzymuje uzbrojenie i wojenny materiał dla przyznanej armji, pozostała zaś reszta ma być w terminie mies. zwrócona Rosji i Ukrainie sowieckiej. Część uzbrojenia ma być oddana milicji. 7) Polska zaprzestaje fabrykacji broni i demobilizuje fabryki wojennego materiału.

Polska zobowiązuje się nie przepuszczać przez swoje terytorja materiałów w ludziach i koniach dla państw, wrogich Rosji. 9) Działania wojenne zostaną zaprzestane w 72 godziny po podpisaniu rozejmu z ustanowieniem strefy neutralnej 50 wiorst. 10) Rosyjska i ukraińska ar-

mja pozostają w sile nie przekraczającej 200 tysięcy ludzi. 11) Polska ma zwrócić na dawnie zabranych terytorjach zajęte majątki i ma przywrócić do porządku zburzone przez nią mosty. 12) Polska zobowiązuje się po zaprowadzeniu porządku rozdzielić ziemię między rodzimych obywateli polskich, jakoteż rannych obecnie niezdolnych do pracy. 13) Polska pozostawia Rosji i Ukrainie sowieckiej prawo swobodnego przevozu towarów przez swe terytorja. Droga kolejowa Wołkowysk—Białystok—Grójec służy do dyspozycji Rosji i Ukrainy sowieckiej. 15) Polska przeprowadzi zupełną am-

Zupełna klęska bolszewików pod Lwowem.

(Od własnego korespondenta).

Lwów, d. 21 VII. Wczoraj wojska nasze w brawurowym ataku odepchnęły i rozbiły wojska bolszewickie, które zbliżyły się już na 10 kilometrów yod Kulikowem do Lwowa.

Natarcie było tak silne, że rozbito kilka dywizji piechoty i jazdy Budeniego. Lwów odetchnął.

LWOW 21 | VIII Pod Kulikowem czwarta brygada Budeniego została zupełnie rozbita. Niedobitki ruszyły do borów, aby tam szukać ukrycia.

Pod Mikłowicami 14 dywizję doszczętnie zniesiono.

Na południe od Lwowa pod Mikołajewem odrzucono dywizję Buchtyra.

LWOW 21-sierpnia (PAT). Po onegdajszej chwilowej depresji Lwów odzyskał wczoraj swój pokój. Z bliskiego frontu nadeszły wiadomości o pomyślnym rozwoju naszej akcji. Między Żółtancami, Mikłowicami i Kulikowem nasze wojska rozgromiły i zniosły doszczętnie 14 dywizję bolszewicką i czwartą brygadę Budiennego.

Straty bolszewickie są ogromne. Równocześnie pod Mikołajem odrzucono ósmą dywizję gen. Bachtira. W pierwszych walkach

odznaczyła się pierwsza dywizja naszej jazdy oraz 14 i 54 pułk piechoty. W walce zaś pod Mikołajowem wyróżnił się jeden bataljon 19 pułku piechoty pod dowództwem kapitana Zygałowicza.

LWOW. 20 8. Z frontu w obszarze rejonu miasta Lwowa nadeszły dziś pomyślne naogół wiadomości. Kawalerja Budiennego, która nie licząc się z ogromnymi stratami jakie poniosła napadła na nasze pozycje i została odparta ogniem karabinów maszynowych.

Podnieść należy doniosłą działalność naszej kawalerji, która w brawurowej sarży wyjechała na przeciw atakujących dwu szwadronów. Uderzenie sarży naszych oddziałów było tak silne, że nieprzyjacielskie szwadrony zostały doszczętnie zniesione.

W innym miejscu nasze bataljony piechoty w nocnym wypadzie zaatakowały większe oddziały jazdy nieprzyjacielskiej. Około 300 koni, 48 koni osiodlanych, karabiny maszynowe i sztandar brygady bolszewickiej wpadły w nasze ręce. Budienny który otrzymał rozkaz zajęcia Lwowa dnia 17 b. m. poniósł przez dwa dni następne i dziś ciężkie straty.

Położenie przed klęską bolszewików.

Bolszewicy posunęli się jak mówi komunikat rządowy pod Bełzec, i Mikołajew, gdzie chcą sforsować przeście przez Dniestr.

Z Bełzca północnego, punktu oddalonego o 55 kilometrów ich linja idzie przez Kulikow

12 kilometrów odległy od Lwowa. Jak wschodnia granica leży, komunikat nie wskazuje —

Zato na południe od Lwowa wojska bolszewickie stoją około Mikołajewa o 36 kilometrów odległego od dawnej stolicy galicyjskiej.

We Lwowie życie dotąd normalne; nikogo ta chwilowa sytuacja nie przeraża, gazety wychodzą w swoim zwykłym formacie i często z pochwyconych z frontu gazet bolszewickich dają zabawne notatki.

Z otrzymanego bolszewickiego pisma „Rewolucyjny front”, w którym już z pompą zaprowadza się specjalną rubrykę pod tytułem: „Uwolnionej Galicji” czytamy takie kwiatki: „Doniesienie nam bracia czerwono gwardziści z frontu jak nas tam wita ludność miejscowa.

Nie muszą jednak otrzymywać dosyć pomyślnych wiadomości skoro redaktorzy wołają:

Na pomoc ciemnym braciom w Galicji! Zaznaczają one że komenda armii bolszewickiej zorganizowała specjalny oddział lotniczy, który ma za zadanie przedzierać się na latawcach przez nasze pole bojowe i rozrzucać po wsiach galicyjskich agitacyjne broszury, gazety i t. d. dla włościan.

Tymczasem Komenda XIV armii bolszewickiej operująca na granicy Galicji wschodniej ogłosiła następujące wezwanie: „Ważne dla wszystkich Galicjan! Wszyscy Galicjanie, bez względu na rękę polską. Pierścień polski zwycięży się groźnie dookoła aliantów prusko-bolszewickich.

względem na przynależność partyjną, pzebywający w rejonie XIV armii, mają obowiązkowo zarejestrować się w przeciągu najbliższych siedmiu dni. Rejestracja odbywa się w „Halbiuro” (Biuro halickie). Sytuacja ta uległa jak widać z de pesz radykalnej zmianie.

Uprowadzenie księdza z Otwocka

(Korespondencja własna)

Tylko 24 godziny byli bolszewicy w Otwocku, ale dali się bardzo we znaki. Przedewszystkiem zrabowali mieszkania tych, co w panicznym strachu uciekli przed nimi.

Nie uszli jednak ich gwałtom i ludzie zasłużeni i gorliwi patrioci. Z Otwocka uprowadzono ks. Wyrzykowskiego starszego brata tułajskiego proboszcza i prałata ze Starego Miasta. Obdarło go do bielizny i przymocowano do woza, z którego któregoś dnia musiał boso i tylko w koszuli. Stu ludzi puściło się za nimi w pogoń, aby księdza odbić, ale już na ślad wozów nie natrafiono. Są ślady denuncjacji, bo zabierając go bolszewicy rzekli:

— My wiemy, ksiądz jest silny patriota. Po za mieszkańiami szukali spirytusu i spłądrowali aptekę miejscową, gdzie zabrali wszystkie tynktury na spirytusie.

Po wejściu wojsk polskich rozproszyły się wojska bolszewickie. Powszechnie wiadomo, że jeden pułk konnicy znajduje się w sąsiednich otwockich lasach. W nocy z czwartku na piątek trzech bolszewików wpadło do jednej włościańskiej osady pod Otwockiem i zabrawszy od chłopów wóz pojechało do otwockiego piekarni po chleb, z którego wywieziono cały wóz pieczywa. Charakterystycznym jest, że ów żyd piekarz nie miał tego chleba dla ludności cywilnej, która chciała od niego kupić, znalazł jednak zapas duży dla bolszewików.

Bombardowanie Włocławka

Rozeszły się u nas wieści, że Włocławek zupełnie zniszczony, że padło na niego 1.000 pocisków, że katedra zniszczona i tym podobne straszne opisy kursowały po Łodzi. Rzeczywiście podeszli bolszewicy pod Włocławek w poniedziałek w godzinach popołudniowych i rozpoczęli natychmiast ostrzeliwanie miasta. Przyszło to im z tem większą łatwością, że po za Wisłą na samem jej wybrzeżu poczynając od Wiloszyń, aż po same granice miasta ciągnęła się płaszczyste wzgórze z których dobrze można obserwować cały grunt nad królową rzeką naszych położony. Artylerja bolszewicka zajęła jednak pozycję w lasach po prawej stronie gościńca bitego, wiodącego do Lipna, w pobliżu wsi Szpetala Dolnego.

W ciągu kilku godzin padło około 1.000 pocisków, od których uległo zniszczeniu kilkanaście domów w śródmieściu.

Pierwszą ofiarą artylerji bolszewickiej stał się pałac biskupi, położony nad samą Wisłą; trafiony kilku pociskami stanął w płomieniach. Podobny los spotkał okoliczne domki, które uległy częściowemu zniszczeniu.

Bolszewicy, pragnący zniszczyć wszystko, co ma jakikolwiek związek z religią, nie oszczędzili również katedry. Kilka pocisków, przebiwszy dach od strony kolegium wpadło do środka i uszkodziło wielki krzyż oraz jedną z figur. Jeden z pocisków uderzył w ścianę od strony Wisły koło głównego wejścia i częściowo ją zdemolował.

Widzimy więc, że katedra nie jest tak bardzo uszkodzona, jak w początku o tem mówiono.

Dzięki Bogu, boć szkoda tak starożytnego pomnika!

Zatem pałac biskupi w kompletnej ruinie, a sam biskup Zdzitowiecki zmuszony był przenieść się na mieszkanie do seminarjum.

Wypada podnieść patriotyzm Włocławka. Kto żył, spieszył ku obronie. Panie włocławskie wszystkich stanów i wieku różnego śmiało podwoziły i przynosiły żywność dla żołnie-

Przeciw pieklu podnieść kord!

Bić szatana czarny ród!

Rozciąć szablą krwawy knut

Barbarzyńskich w świecie hord!

A. O.

(Kraśiński).

rza na punkty bliżej frontu położone.

Należy się niemniej zaszczytna wzmianka wsi, tej polskiej chłopskiej wsi. Żołnierze podziwiają wieś naszą i podnoszą wielce ofiarność i odwagę kobiet wiejskich, które i do okopów i na wszelkie inne stanowiska zajmowane przez walczące nasze oddziały, niosą żywność i karmią żołnierzy, pomimo strzałów i kul. Wieś naszą zdała w takiej właśnie chwili egzamin patriotyzmu. Posiadamy wiadomości, że z okolicznych, a nawet dalszych wsi gospodarze dowożą zupełnie bezinteresownie żywność wszelkiego rodzaju, drób, mięso, tłuszcz i t. p. na punkty żywnościowe miejskie.

Ze wszystkich jednak warstw wyróżnił się nasz bohaterski żołnierz, który znakomicie odparł atak. Cześć bowiem bolszewików przedarła się za Wisłę i rozsypała się po lasach sąsiednich, z kądziała niszczyć wieś i miasto. Oddziały te zostały już prawie w zupełności wyłapano. Podczas bombardowania stwierdzono kilkanaście wypadków śmierci porannej.

Została jednak raniona odłamkiem szrapnela pani Strazburgowa, oraz na szosie Brzezińskiej granat zabił dwa konie, nie wyrządzając szkody jadącym na wozie żołnierzom.

Na pożyczkę Odrodzenia Włocławek podpisał z tej racji 1,188,000 marek. Zapisy idą dalej.

Bolszewicy odpędzeni.

Zbrodnie dziczy w Polsce.

Armja czerwona utrzymywała się tem, co nagabiła po drodze w miarę posuwania się przez ziemie polskie. Zabierano chłopom kompletnie wszystko: bydło, konie, trzodę, drób, zboże, siano, nawet owocom w sadach nie darowano. Chudoby chłopskie puszczano z dymem. W miastach i miasteczkach podpalano całą dzielnicę, celem ułatwienia sobie grabieży. Dlatego też bolszewickie furgony obozowe przeładowane były najrozmaitszymi przedmiotami, pochodzącymi z grabieży. Widziało się gramofony, maszyny do szycia, lustra, suknie damskie, meble i tysiące innych zbytecznych rzeczy.

Nie przeszkadzało to jednak komisarzom, po wkroczeniu do każdej miejscowości, obwieszczać wieśniakom, że teraz właśnie z przybyciem armji sowieckiej rozpocznie się dla nich raj, wszystko będzie między nich podzielone, wszystkiego będą mieli pod dostatkiem... Chłopi polscy zachowywali się w pierwszej chwili obojętnie, później już widocznie zasłyszeli o zachowaniu się bolszewików, bo przeważnie wszędzie,

gdzie wkraczały oddziały oberwaniów bolszewickich, zastawano wieś przeważnie bez bydła, koni, trzody i t.p. Chłopi zawczasu zdążyli pochować, ukryć w lasach swój dobytek, objaśniając, że nie posiadają go wcale.

Przeważnie wszędzie odbywały się gwałty kobiet i dziewcząt, grabieże i mordy, podpalania. Jaką zemstą i nienawiścią ludność przeciwko bolszewikom pała, trudno sobie nawet wyobrazić. Da się to dopiero zobaczyć przy odwróceniu czerwonej armji, która prawdopodobnie nie wyjdzie wcale z Polski...

Droga, którą przeszła czerwona armja, — to droga pożarów, zbrodni, rabunków i gwałtu nad bezbronną ludnością. Entuzjazm, jakim były witane wkraczające wojska polskie do miejscowości oswobodzonych od najeźdźców, przechodzi wszystko, co można sobie wyobrazić... Wieśniacy znosili żołnierzom, co mieli. Płakano z radości i szczęścia, że przecież skończy się okres niewoli i gwałtów. („Rzeczpospolita”)

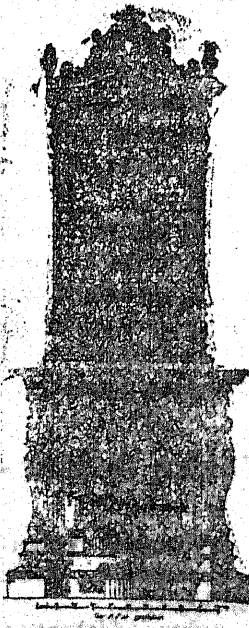
Bolszewicy w Brodnickim w kotle.

Czytamy w „Dzienniku Gdańskim”. Naoczny świadek zajęć z frontu doniósł nam dzisiaj szereg ciekawych wiadomości, które podajemy w formie, jak je odebraliśmy. Front pod Brodnicą i Działdowem ciekawo wykazuje oblicze:

Bolszewickie linje przerwane, front czerwony przedarty na kilku miejscach. — Wszędzie wojska polskie ochotniczo atakują i wycinają poszczególne oddziały kawalerji bolszewickiej. Brodnica przecięta na dwie części; (świadek był wczoraj, 17 8 o godz. 4 samochodem w Brodnicy), jedną trzymając pułki pomorsko-poznańskie, a drugą bolszewicy. Lidzbark niezajęty przez nikogo. Bolszewicy, operujący w Działdowie, otrzymali rozkaz wycofania się pośpiesznego z Działdowa i pozostawienia go Niemcom.

Niemcy miejscowi, którzy pochodzili byli do Niberga i okolicy, zostali tam zorganizowani, uzbrojeni wzmocnieni i wrócili, by zająć jako „Sicherheitspolizei” Działdów. Polacy zamyślają Niemcom, którym się zdaje, że mogą na zlecenie bolszewików zajmować Działdowo, sprawić gorącą kąpiel.

W Działdowie zdradzili pozycję polskie Niemcy, w Mławie ludność żydowska prążyła cofające się swego czasu wojska polskie z okien karabinami maszynowymi. Dzisiaj już

Fabryka Polska wyrobów glinianych i papownia

(tektury papowej) przy ul. Wodnej Nr. 12, w posesji dawniej Rudolfa Scholtza, jest w pełni swej działalności i wyrabia piece majolikowe i zwyczajne, jak również przyjmuje roboty budowlane, jako to: stawianie pieców, obmurowanie kotłów parowych i wszelkie roboty, wchodzące w zakres zduństwa, z materiałów własnych. Fabryka wyrabia rury kanalizacyjne ceramiczne, posadzki dla fabryk i cegły ogiotrwałą.

W sprzedaży znajduje się glina ogiotrwałą i szamotowa.

Właściciel **O Janke.**

Materiały gotowe na składzie!

2557-3

Przedstawieli prasy naszej wócił do Warszawy.
(Od wł. korespondenta).

WARSZAWA, 21. 8. Reprezentanci prasy naszej, którzy mieli być obecni przy rokowaniach w Mińsku, wóciłi z powrotem do Warszawy, nie mogąc przedostać się przez linje bolszewickie.

Ameryka a Polska.

WASZYNGTON 20 (PAT) Sekretarz departamentu Stanów Zjednoczonych radził delegacji polskiej, aby wywarła nacisk na członków kongresu w celu przeprowadzenia ratyfikacji tej części traktatu wersalskiego, która odnosi się do Polski. Słowa sekretarza stanu wywarły na delegacji silne wrażenie.

Tracki w Prusach Wschodnich.

LONDYN 20 (PAT) „Times” donosi z Gdańska, że Tracki w drodze z Białegostoku przybył 16 sierpnia potajemnie do Prostken, by porozumieć się w sprawach politycznych i strategicznych z niemieckimi oficerami sztabu generalnego.

Zaburzenie w Mezopotamji.

LONDYN 20 (PAT) W Mezopotamji wybuchły nowe rozruchy. Bandy powstańcze zdołały przeciąć linje telegraficzną i przerwać linje kolejową, idącą z Bagdadu do Tyflisa i Korkuku. W okolicy Bakuba znęcano się nad wielu urzędnikami cywilnymi.

Zaburzenia na Śląsku a koalicja

PARYŻ 20 (PAT) Omawiając sprawę rozruchów w Katowicach, „Journal” dowiaduje się, że sprawa będzie poruszona na konferencji ambasadorów, od której należy się domagać surowych postanowień. Z przyjemnością myślimy o tem—pisze dziennik—że sprawa ta wreszcie otworzy oczy kierowników Anglii, jakie niebezpieczeństwo pociągnęłoby za sobą zniszczenie Polski przez sowiety.

Słowaczyna przed powstaniem.

Wedle doniesień z Pressburga zapowiada się na Słowaczynie powszechny wybuch z powodu wyzywającego zachowania się wojsk czeskich. W Galhocy i w Topolczanach wybuchł strajk powszechny. Rząd czeski, oceniając sytuację, jako bardzo poważną, zwiększył znacznie swe garnizony.

Odwrot bolszewików.

Czytamy w „Rzeczyposp.” Odchodząc z Pułtuska, bolszewicy podpalili w kilku miejscach miasto, jednak usiłowaniami mieszkańców pożary zostały szybko ugaśnione i wielkiego zniszczenia nie zrobiły.

W rejonie wsi Ligowa włościanie, uzbrojeni w kosy, siekiery i kilka karabinów, napadli na jeden z mniejszych oddziałów bolszewickich który powracał z pod Włocławka. Po godzinnej walce cały oddział został przez dzielnych włościan wyniszczony. Zdołało uciec zaledwie kilku jeźdźców. Ani jednego jeńca chłopci nie wzięli.

S. P. BENEDYKT PĘCZKOWSKI.

Pare dni temu złożyliśmy na miejscu wiecznego spoczynku jednego z łodzian poległego pod Raszynem, dziś znów wypada nam zanotować zgon drugiego s. p. Benedykta Pęczkowskiego podporucznika dowódcę 6 kom. 28 pułku strzelców kaniowskich który pierśnią swoją osłaniał Stolicę polską, stawał mężnie czoło bolszewickim zastępom. Poległ na polu chwały w najbardziej krytycznym dniu, bo w niedzielę dnia 15 sierpnia, przeżywszy lat 23. Dzielny i energiczny żołnierz-oficer z brawurą prowadził swoje wojska. Nie patrząc na grad kul skoczył na wroga pozycje z takim impetem że zachwiał frontem wroga...

Cześć niech będzie wieczna dla takich synów, którzy swe życie niosą w ofierze Ojczyźnie swojej. Nabożeństwo odbędzie się dnia 22 b.m. o g: 4-cj po południu w kościeł. św. Krzyża.

Napady niemieckie na Górnym Śląsku.

Krwawe walki. Górnoślązacy rozbroili oddziały niemieckie w Mysłowicach.

NAUEN 20 sierpnia (PAT). Według francuskiej kolumny w Kenigsfite na Górnym Śląsku oświadczył wyraźnie gen. Lerond, że w pierwszej linii obowiązkiem wojsk francuskich jest utrzymanie spokoju i porządku na tych terytoriach.

Wobec tego będzie on równomiernie postępował co do wszystkich zaburzeń tak ze strony niemieckiej jak i polskiej. Według rozkazu komisji sojuszniczej mają być pociągami ciężarowymi przewiezione wojska francuskie do Laurahuette i Bogucic jako też do innych miejscowości, w których są zaburzenia.

NAUEN 20-sierpnia (PAT). Przedstawiciel międzysojuszniczej komisji w Katowicach zerwał rokowania z przedstawicielami Związków zawodowych po odrzuceniu ich żądania zamiany wojsk francuskich przez wojska włoskie. Zagroził on zaarrestowaniem przewodców Związków robotniczych jeżeli spokój nie będzie zachowany. Patrole wojskowe przechodzą ulicami.

BYTOM. 21 (PAT) Przy rozbrajaniu Sicherheitswehry na Górnym Śląsku przyszło do krwawych walk w szczególności w Bogucicach, w Ilucie Laura i Mysłowicach. Szczególnie w tej ostatniej miejscowości walka z Sicherheitswehrą była bardzo krwawa. Trwała ona dnia 20 b.m. od 8 rano do 5 po południu. Polacy zażądali wydania broni i opuszczenia miasta. Kiedy Sicherheitswehr żądaniu temu odmówiła Polacy rozpoczęli oblężenie koszar w których znajdowało się około 130 żołnierzy. Po wyczerpaniu się amunicji Sicherheitswehr poddała się, utraciwszy kilkunastu zabitych i rannych. Również po stronie polskiej były znaczne straty. Jeńców ilości około 100 osób wydał Polacy Francuzom, a ci odprowadzili ich do powiatu pszyńskiego.

Gdańsk przeciw Polsce.

GDANSK. 21. (PAT) Wczoraj odbyło się nadzwyczajne posiedzenie konstytuancy gdańskiej, zwołane dla zatwierdzenia wniosku komisji spraw zagranicznych zwrócono się do komisarza Ententy sir Towera z prośbą o głoszenie najściślejszej neutralności wolnego miasta Gdańska w wojnie polsko-rosyjskiej. Imieniem Polaków przemawiali dr. Powelski i Kunert. Pierwszy z nich stwierdzał, że uchwalenie wniosku komisji stałoby się pogwałceniem traktatu wersalskiego oraz pro wizorycznego układu polsko-gdańskiego, które zapewnia Polsce swobodę używania portu gdańskiego i kolei gdańskich dla przewozu wszelkich towarów, nie wyłączając i materiałów wojennych. Drugi mówca zaznaczył, że wniosek komisji podyktowany został

przez Berlin i zwraca się przeciw Polsce, którą chce się pozbawić dowozu z zagranicy. Niezawisli socjaliści w wywodach swoich wskazywali na to, że wniosek nie będzie miał znaczenia. Robotnicy gdańscy neutralność dawno już w czyn wprowadzili, nie dopuszczając do jakiegokolwiek dowozu do Polski, niewyłączając środków żywności, gdyż dowóz ten umożliwia prowadzenie wojny z Rosją sowiecką. Ogłoszenie neutralności Gdańska pozostanie bez znaczenia i nie będzie respektowane; nie należy o niem mówić, a natomiast neutralność wprowadzić w czyn. Wniosek przyjęto przeciw głosom niezawisłych socjalistów i Polaków.

Olbrymie sukcesy naszej kontrofensywy.

Oficerowie niem. w armji bolszewickiej. Odwrót wroga z Pomorzem. Walki p. Mławą i Przasnyszem. Odbyty Maków i Ostrów. Znów przeszło 10.000 jeńców. Ochotnicz żydowscy z Włodawy po stronie bolszewików.

WARSZAWA. 21. (PAT) Front północny: Wojska nieprzyjacielskie, które wtargnęły w korytarz między Wisłą a granicą niemiecką w zamiarze zdobycia Torunia i przecięcia drogi, łączącej nas z morzem znajdują się w pełnym odwrocie, mając na karku dzielne oddziały pomorskie, które szarpiąc cofającego się przeciwnika, zajęły Lubawę, Liczbark i Rypin. Po bitwie pod Brodnicą wśród kilkuset zabitych bolszewików znaleziono trzech oficerów niemieckich. Armja gen. Sikorskiego odcina już odwrót tych sił bolszewickich. Osmnasta dywizja piechoty złamawszy ostatecznie pod Ciechanowem rozpaczliwy opór oddziałów nieprzyjacielskich, zasłaniających odwrót czwartej armji sowieckiej, postępując szybko w kierunku północnym, zajęła Grudusk, przecinając w ten sposób drogę odwrotną prowadzącą przez Mławę na Przasnysz, oraz zaatakowała Mławę. Dywizja ochotnicza podsunęła się pod Przasnysz i jest w trakcie zdobywania tego miasta. Oddziały grupy gen. Osńskiego zdobywszy w ciężkich walkach Maków, posuwając się w kierunku na Gąsowo i Różan. Nieprzyjaciel ponosił ogromne straty. Podczas walk w dniu 20 b.m. wpadło w nasze ręce 10 tysięcy jeńców, nieprzerachowana dotąd ilość dział, karabinów maszynowych, taborów i innych materiałów wojennych.

Front środkowy: Armje frontu środkowego, nie bacząc na przemęczenie w niepowstrzymanym impetzie prą naprzód. Dnia 20. b.m. czołowe kolumny dotarły do Ostrowia, Czyżewa i Brańska. Potęgający się z dniem każdym zapal naszego żołnierza przewydzają

wszelkie trudności. Według dodatkowych meldunków w walkach dnia 19. b.m. pierwsza dywizja legionów, zdobyła 13 dział ogromne tabory i kolkuset jeńców. Grupa majora Jaworskiego, rekrutująca się głównie z elementów ochotniczych, zdobyła 15 dział, 9 karabinów maszynowych, 2 sztandary i wielkie tabory. Poddał się również pod Międzyrzeczem pułk kozaków w sile 400 jeńców. Dnia 20 b.m. nieprzyjaciel zaatakował naszą załogę w Brześciu. Atak krwawo odparty.

W walkach pod Dubienką, gdzie odrzuciliśmy nieprzyjaciela za Bug, odznaczył się kapral Danieluk z jedenastego pułku piechoty, który samorzutnie, nie czekając na nadejście swej kompanji, z 8 żołnierzami zaatakował linje nieprzyjacielską, biorąc 20 jeńców do niewoli. Stwierdzono, że w tym rejonie walczy po stronie bolszewików oddział ochotników żydowskich z Włodawy.

Akcja w rejonie Hrubieszowa doprowadziła do zwycięskiej walce ulicznej do zajęcia tego miasta. Front południowy: Nasza jazda prowadzi łosowny pościg armji konnej Budionnego, wyculującej się z pod Kulikowa i Zółtaniec w kierunku północnym. W rejonie Lwowa rozpoczęło akcję celem rozbicia koncentrującej się na naszym przedpolu piechoty bolszewickiej. Z Jaryczowa, Miklaszewa i Czyżkowa już nieprzyjaciela wyparto. Na południowym skrzydle większy oddział jazdy nieprzyjacielskiej w dalekim radiu zdołał dotrzeć do Stryja. Kontrację zarządził Naczelne dowództwo wojsk polskich, sztab gen.

HOJNOSC GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Komitet Gieldowy Warszawski na posiedzeniu swem z dnia 16 b. m. postanowił złożyć na rzecz Rady Obrony Stolicy mk. 40.000 i na rzecz Straży Obywatelskiej m. st. Warszawy mk. 40.000 Razem więc 80000. Restauratorzy Chrześcijańscy w Łodzi złożył 120.300 m. na czerwony krzyż. Czyt w odcie tego nie hojnie przedstawiła się ofiarnością najpotężniejszej instytucji finansowej w Polsce

bo giełdy warszawskiej, która złożyła aż 80.000 m.

Powrót po Bug dozwolony.

WARSZAWA. 21. (PAT). Ministerstwo spraw wewnętrznych komunikuje, że powrót do powiatów Płońskiego, Płockiego, Pułuskiego, Radzyńskiego, Nowomińskiego, Lubelskiego, Węgrowskiego, Sokołowskiego, Siedleckiego, Garwolińskiego, Łukowskiego i Lubartowskiego dozwolony jest bez żadnych ograniczeń.

Witos w Krakowie.

KRAKÓW 21 (PAT) Prezydent ministrów Witos przybył dziś do Krakowa. Przed południem rozpoczęły się audjencje w gmachu starostwa.

Proklamowanie niezawisłości.

LYON 21 | 8 (PAT). Delegacja amerykańska komunikuje, że Armeńczycy w Galicji proklamowali swą niepodległość pod protektorjatem Francji. Utworzono rząd tymczasowy. Wojska armenskie zajęły Vilages i posuwają się do Marasz.

Stanowczy głos.

LYON. 20 8. (PAT) Z Opolą donoszą, że gen. Lerond wysłał do Katowic gen. Gattey, który zebrawszy reprezentantów miasta oświadczył im w słowach nader energicznych, co następuje: U narodów cywilizowanych obywatele są obowiązani do wykonywania zobowiązań swych reprezentantów.

Tutaj od sześciu miesięcy niewidzimy żeby dotrzymało słowa, które reprezentanci dali w imieniu obywateli. Cierpliwość nasza dobiega końca, następstwem czego jest, że przedsięwzięliśmy jaknajenergiczniejsze kroki.

Uważam za wykazane zwrócić waszą uwagę na konsekwencje jakie to pociągnąć może tak dla was, jak dla waszych rodzin i waszego kraju.

Bolszewicy w Chełmie.

W dniu 7-ym b. m., 20 kozaków bolszewickich, przepłynąwszy konno przez rzekę Bug, wpadło szosą od strony Włodawy na przedmieście chełmskie. Tu się zatrzymali, tylko jeden z nich pojechał klusem w stronę miasteczka, rozrzucając po drodze proklamacje bolszewickie. Na rynku spotkał się z patrolem polskim, więc salwował się ucieczką, lecz dosięgła uciekiniera kula z polskiego karabinu. Gdy spadł z konia, ten przystanął i stał się łupem patrola polskiego, który popędził w stronę oddziału kozaków, lecz ci umknęli.

Tegoż dnia matłoch miejscowy, rozznachwalony wiadomościami o zbliżających się bolszewikach i podburzany przez kilku dezertów, rzucił się na magazyn towarowy „Puzappu” i ten w części zrabowano. Następnie zerwane plomby i rozbito wagony kolejowe, z kosztownościami biskupa.

Schwytanie szpiegów.

KRAKÓW 20 (PAT) Przed kilku dniami ogłoszono komisję zaciągowej męczyzna, podając się za podchorążego Szrajbera Zaleszczyckiego, i domagał się wysłania na front. Rozpoznano w nim byłego szpiega austriackiego, który sprowadzał aresztowania i wyroki śmierci na legionistów. Podejrzany jest on teraz o szpiegostwo na rzecz Sowietów.

KRAKÓW 21 (PAT) Dzienniki donoszą, że na stacji kolejowej Zwardoń, na granicy czeskiej aresztowano 18 letniego Karola Szofa z Nowego Lczyna. Znaleziono przy nim około 70 tysięcy marek czeskich i szczegółowy plan terenu pogranicznego z odpowiednimi adnotacjami. Pod zarzutem szpiegostwa oddano go wojskowemu sądowi.

DEZERTERZY ŻYDOWSCY.

SOSNOWIEC, 20 sierpnia Na rozkaz komisji rządzącej przeprowadza się obecnie na szeroką skalę obławę na dezertów żydowskich grasujących na obszarze plebiscytowym. W samych Katowicach ujęto ich około 1300. Ujętych dezertów wysyłają władze francuskie partjami do Polski. Onegdaj osadzono pod strażą 600 żydów w Modrzejowie. Wśród wysłanych z powrotem wykryto mnóstwo osobników, ściganych na terenie Królestwa za przestępstwa kryminalne. Władze międzysojusznicze dążą do oczyszczenia całego Górnego Śląska ze szkodliwego napływu. Wszyscy dezertrzy mają być wydani w ręce władz polskich.

Nowe zaburzenia.

LYON 21 | 8 (PAT) Korespondent „Echo de Paris” w Londynie podaje, że w okolicy Bagdadu i na zachód od Bagdadu były nowe zaburzenia.

KRONIKA

— Zakaz sprzedaży owoców na dworcach.

a) Komisarz Rządu na m. Łódź podaje do wiadomości, że Naczelnym Komisarz do spraw walki z epidemjami z powodu gwałtownego szerzenia się epidemii czerwonej zarządził zakaz sprzedaży owoców na wszystkich dworcach kolejowych, w pociągach przy torach kolejowych, posterunkach postojowych dla pociągów ewakuowanych tuż przy gościńcach, ulicach i placach publicznych, a to pod rygorem konfiskaty owoców oraz kary pieniężnej w wysokości do 1,000 mk.

— Jazda rycerstwa Polskiego.

Generalny Inspektorat A. O. podaje do wiadomości, że tak zwany mjr. Raciborski został usunięty z dowództwa „Jazdy Rycerstwa Polskiego.” Dowódcą tego oddziału mianowany rim. Sicińskiego.

— Nabożeństwo żałobne za poległych bohaterów.

W środę dn. 25 bm. o godz. 11 rano w kościele św. Krzyża, odprawi się nabożeństwo żałobne za dusze poległych bohaterów w walce za niepodległość Polski; Nabożeństwo odbędzie się z inicjatywy pracowników Łódzkiego Oddziału Tow. Elektrycznego, Oświelenia.

W SPRAWIE CHLEBA.

Jak nam komunikuje zawieszanie wypieku chleba przez piekarzy nastąpiło wskutek codziennie wra stających cen mąki, która w ostatnich dniach doszła do 15-16 marek na funt żytniej mąki. Wobec tego, że mąka żytnia w okolicy Łodzi kosztuje od 5 do 7,50 marek, przeto piekarze postanowili płacić przemyślnikom po 8,50 do 9 marek za funt. Ponieważ nie wszyscy właściciele piekarni solidaryzując się z temi dążeniami gdyż znaleźli się niesumieni piekarze, którzy chcieli na zyski, dalej płacąc przemyślnikom paskarskie ceny za mąkę, a z powodu braku podstawy prawnej dla zakupu pozakontyngentowej mąki kwestja aprowizacji nie została jeszcze skierowana na właściwe tory, przeto Urząd Walki z Lichwą i Spekulacją wintien przyjdzie z pomocą piekarzom w ich dążeniu uzdrowienia do tychczasowych anormalnych, stosunków.

— Z komendy S. O. na m. Łódź.

Komenda S. O. na m. Łódź zawiadamia ochotników, zapisywanych w biurze zaciągowym przy Alei Kościuszki 21, że w poniedziałek d. 23 sierpnia r. b. w godzinach od 10 do 1—ej i od 5 do 8—ej wiecz. urzędować będzie komisja kwalifikacyjna w lokalu tegoż biura. Wszyscy wymienieni wyżej ochotnicy winni stanąć przed rzeczoną komisją, zaświadczenia bowiem bez adnotacji tej komisji nie będą miały znaczenia.

MEMORJAŁ PIEKARZY.

Cech majstrów piekarzy zwrócił się do departamentu aprowizacyjnego przy województwie, łódzkim z memorjałem tej treści. Cech majstrów piekarskich oświadcza, że jest zmuszony kupować mąkę od przy myślników, wobec czego ceny mąki żytniej doszły już do mk. 14 za funt. Skutecznym przeciwdziałaniem na drożyznę byłoby zarządzenie wydawania cechowi lub poszczególnym piekarzom przepustek na sprowadzenie mąki bezpośrednio od wytwórców. W ten sposób ominęłoby się zbyteczne pośrednictwo przemyślników co obniżyłoby cenę mąki o 4 do 5 mk. na funcie.

— Apel do rzemieślników.

We wszystkich oddziałach wojskowych daje się odczuwać ogromny brak rzemieślników wszelkiego rodzaju, a w szczególności; szewców, krawców, kołodziejów, stelmachów, stolarzy, ślusarzy, kowali, cieśli, mechaników, szoferów, tokarzy metalowych, puszkarzy, kotlarzy, elektromonterów, podkuwaczy koni etc.

Generalny inspektorat armii ochotniczej apeluje do wymienionych w celu zapisywania się, jako ochotnicy do oddziałów wojskowych, zapewniając, że zgłaszający się ochotnicy rzemieślnicy traktowani będą jedynie jako ochotnicy i użyci wyłącznie w swym fachu.

Zapisy przyjmują powiatowe komendy uzupełnień i oficerowie ewidencyjni.

— Uniewinnienie por. Wąsowicza

k) Wczoraj sąd wojskowy o godzinie wpół do szóstej ogłosił wyrok w sprawie porucznika Wąsowicza, oraz 2 jego podkomendnych, szeregowych łódzkiej powiatowej Komendy usu-

pełnień, Friczego i Prokopiińskiego. Wyrok zapadł co do wszystkich podsądnych uniewinniająco.

— Przejechany przez pociąg.

Wczoraj o godz. 1 po poł. na stacji Chojny dostał się przez nieostrożność pod pociąg kolejowy Feliks Kijanowicz, lat 12 (Kopernika 26); koła odcięły mu 3 palce u prawej ręki. Zażewano do rannego pogotowie Ratunkowe, które po udzieleniu pierwszej pomocy przewiozło go do szpitala Anny Marii.

Teatr Polski.

Po miesięcznej pracy przygotowawczej zespół teatru miejskiego występuje we czwartek dnia 26 bm. z widowiskiem inauguracyjnym, na którym odegrany będzie poraz 1—szy w Łodzi 3 aktowy dramat narodowy St. Wyspiańskiego p. t. „Wyzwolenie” bez suffera. Opracowanie sceniczne „Wyzwolenia”, dokonane przez dyr. Zelwerowicza na podstawie cennych uwag nieboszczyka Wyspiańskiego, który osobiście kierował premierą swego dzieła na scenie krakowskiej, i na mocy krytyki literackiej, ze specjalnem uwzględnieniem prac Adama Grzymały—Śledzieckiego, wybitnego znawcy twórczości autora „Wesela”; ujmując ten łapiarny na wskroś polski i aktualny proroczy dramat w formę jasną; prostą i poglądową; zwłaszcza II akt, pełen głębokich myśli i zagadnień narodowo—społecznych, dzisiaj stawianych Polsce przez splot wydarzeń bieżących, ma zwartą plastyczną i dla szerszego ogółu dostępną konstrukcję teatralną. „Wyzwolenie” otrzyma nową wystawę sceniczną kompozycji art—mal. A Pronaszki i bogatą ilustrację muzyczną i dzieł Szopena.

Komunikaty.

Do pracowników tramwajowych.

W poniedziałek, dnia 23 sierpnia r. b. w lokalu „Sokoła” przy ulicy Nawrot pod Nr. 23 odbędą się dwa zebrania dla pracowników tramwajowych, członków Straży Obywatelskiej na m. Łódź. Pierwsze zebranie—o godz. 9 rano i II—gie o godz. 5 po poł. Uprasza się o gremjalne i punktualne przybycie.—

Zbiórka ochotników S. O. na m. Łódź.

Dzisiaj o godzinie 11 rano odbędzie się zbiórka wszystkich bez wyjątku ochotników, zapisanych w biurach zaciągowych Straży Obywatelskiej oraz ochotników, objętych wykazami wszelkich przeseżeń. Wszyscy zatem ochotnicy S. O. winni stawić się przy Wodnym Rynku (Park Źródliński) o wymienionej godzinie. Tutaj rozdane będą opaski, poczem odbędzie się pochód.—

Z Tow. Opieki nad Żołnierzem—Uzdrowieńcom

Przypomina się, że dzieć w niedzielę o godzinie 4 popoł. w sali Giełdy, Piotrkowska 96, I piętro, odbędzie się pierwsze walne zgromadzenie tegoż Towarzystwa. Uprasza się o liczne uczestnictwo członków. Tymczasowe pokwitowanie z uiszczenia składki służy jako karta wstępu.

Z ochrony im. J. Klińskiego na Bałutach.

Zapisy dzieci biednych rodziców z Bałut do ochrony im. J. Klińskiego ul. Ciemna nr. 7 odbywać się będą osobiście u przewodniczącego ochrony p. A. Kupkego ul. Brzezińska Nr. 56.

Pierwszeństwo przysługuje tym dzieciom, ojcowie których wstąpili do armii czynnej jako ochotnicy.

Zarząd Tow. muz. śpiew. im.

Ign. Paderewskiego,

— Z Parku „Wenecja”.

Dziś w teatrze letnim odegranem będzie „Ich czworo” (tragedia ludzi głupich) w 3-ach aktach z prologiem Zapolskiej. „Legionisci” 1863 roku dramat.

Wejście 4 marki, wojskowi i dzieci 2 marki. 10% procent dla żołnierza polskiego.

W dniu 20 sierpnia 1920 roku, po krótkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami, rozstał się z tym światem przeżywszy lat 52 nasz najukochańszy ojciec, mąż, zięć, brat, szwagier i wuj

†
s. † p.

Franciszek Zakrzewski

obywatel m. Łodzi.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dnia 22 sierpnia r. b. o godz. 4-ej po poł. z domu żałoby przy ul. Bałucki Rynek nr. 6 na stary cmentarz katolicki, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych w nieutulonym żalu

RODZINA.

2665

Dnia 15 b. m. zginął śmiercią walecznych, w obronie Warszawy przed dziczą bolszewicką pod Radzyminem w kwiecie wieku licząc lat 23

†
s. † p.

BENEDYKT PĘCZKOWSKI

pporucznik, dowódca VI komp. 28 p. Strzelców Kaniowskich.

CZĘŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Pogrzeb odbędzie się jutro dnia 22 b. m. o godz. 4-ej popołudniu z kościoła Św. Krzyża, na stary cmentarz katolicki.

Oficerowie Batalionu Zapas. 28 p. Strz. Kaniowskich.

2667

W poniedziałek, dnia 23 sierpnia o godzinie 10 i pół rano odbędzie się w kościele św. Krzyża nabożeństwo żałobne za spokój duszy

†
s. † p.

Ks. Ignacego Skorupki

kapłan — ochotnika Wojsk Polskich
członka — założyciela, pierwszego prezesa zarządu i członka honorowego T-wa „Oświata”, w Łodzi

poległego bohaterską śmiercią w obronie Warszawy i Polski w dniu 16 sierpnia.

2659

Zarząd T-wa „Oświata”

Dnia 20 sierpnia przeniosła się do wieczności po krótkich i ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 22

†
s. † p.

Alicja Górska

z Kaczyńskich.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi w niedzielę dnia 22 sierpnia o godz. 5 p. p. z domu żałoby przy ul. Wójtowskiej Nr. 25, na cmentarz w Chojnach.

Na smutny ten obrządek zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych w nieutulonym żalu pozostali

Mąż i rodzice.

2669

Dnia 21 | VIII przeniósł się do wieczności po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, nasz najukochańszy syn i brat, przeżywszy lat 23,

†
s. † p.

Edward Mertin

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi w poniedziałek d. 23 | VIII, o g. 6 po poł. z domu żałoby. Nawrot 55, na stary cmentarz katolicki.

Na smutny ten obrządek zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w nieutulonym żalu

Rodzina.

2676

Pamiętajmy o żołnierzu polskim!

W trzecią bolesną rocznicę zgonu

†
s. † p.

Wiktorji Konicowej

w poniedziałek dn. 23 bm. o g. 10-ej rano odprawione będzie nabożeństwo w kościele św. Józefa przy ul. Ogrodowej, o czym zawiadamiają życzliwych

Mąż i dzieci.

2680

Ofiary.

NA ŻOŁNIERZA POLSKIEGO:

Za pośrednictwem p. Nagadowskiego złożono zamiast poczęstunku przy sprzedaży domu p. Gajewskiego 600 marek.

KOLEDZY ŻOŁNIERZOWI POLSKIEMU.

4-ta Komp. Telefoniczna Szkolna.

Oficerowie i szeregowi na rannego żołnierza składają Mk. 742—50 fen

Piękna ta składka niezawodnie zachęci i inne formacje wojskowe i w ten sposób wywiąże się sympatyczna nie pomiędzy towarzyszami broni. Już wczoraj złożyli taki datek telegraficistki zapasowi.

OFIARA RESTAURATORÓW I CHRZ. STOW. W ŁODZI I OKOLIC.

Stosownie do uchwały przedstawionej przez Zarząd i chrześcijańskie stowarzyszenie wzajemnej pomocy Właścicieli i Restauratorów z prezesem p. Mirkowskim na czele opodatkowało się dobrowolnie od handlu restauracyjnego na rzecz doraźnej pomocy „Czerwonego Krzyża”. Pieniądze w sumie ogólnej 123.300 marek wnieśli: p. Mirkowski, p. Kukszyński i p. Sakowski za pośrednictwem naczelnika urzędu akcyzy p. St. Gajdzińskiego, do kasy czerwonego krzyża za Nr. 687. Lista poszczególnych ofiar jest następująca:

- 1 Mierkowski Konstanty 500.— 2 Kupsz Edward 1000.
- 3 Tomaszewski Hipolit 1000.— 4 Sakowski Roman 1000
- 5 Gabinaowski Józef 1000.— 6 Otto Adam 1500.— 7 Raciborski Karol 1000.— 8 Krasnowski Bazyl 1000.— 9 Mikołajczyk Andrzej 1000.— 10 Pająk Franciszek 1000.
- 11 Konstanty Gorzkowski 500.— 12 Kobyłecka Marja 1000.— 13 Karpowicz Leon 1000.— 14 Mendrzycki Konstanty 1000.— 15 Bartczak Jan 500.— 16 Finke Marja 600.— 17 Sławinkowski Adam 200.— 18 Babski Józef 500.— 19 Sulkowski Władysław 500.— 20 Futerałb Paweł 500.— 21 Kamiński Józef 500.— 22 Tomczak Antoni 500.— 23 Bogdański Adam 600.— 24 Wiśniewska Barbara 500.— 25 Burhart Natalja 500.— 26 Andysz Antoni 500.— 27 Szczepaniak Tomasz 500.— 28 Szpak Jan 500.— 29 Jędrzejczak Jan 500.— 30 Sobczyńska Julia 100.— 31 Witke Robert 500.— 32 Miłsz Reinhold 500.
- 33 Pusz Bernard 500.— 34 Frajgang Karol 1000.— 35 Leman Bernard 500.— 36 Ende Gustaw 500.— 37 Oleszczuk Tomasz 500.— 38 Dübrenner Karol 500.— 39 Kriese Berta 400.— 40 Krulikiewicz August 500.— 41 Potiechin Jnn 1000.— 42 Wylecan Ludwik 500.— 43 Hadrjan Henryk 1000.— 44 Dibel Gustaw 500.— 45 Leben Bernard 1500.— 46 Arndt Adolf 500.— 47 Frydensztab Teofil 1000.— 48 Wajdemajer Ryszard 1000.— 49 Kaszyńska Helena 500.— 50 Tiemczenko Menga 500.— 51 Szmięgielski Stanisław 1000.— 52 Edukowski Stanisław 600.— 53 Link Amalja 600.— 54 Zwierzynska Zofja 600.— 55 Zdziennicki Feliks 500.— 56 Nykiel Wojciech 500.— 57 Zdziebzyński Adam 500.— 58 Wiktorowski Antoni 500.— 59 Szrajber Anna 500.— 60 Koliński Jan 500.— 61 Wolski Teodor 1000.— 62 Sztymba Julian 1500.— 63 Nyga Stanisław 500.— 64 Mendel Marja 500.— 65 Gryga Jakób 500.— 66 Rybarkiewicz Paweł 500.— 67 Kamiński Marja 500.— 68 Abt Agnieszka 500.— 69 Kiliński Michał 500.— 70 Kowalewski Franciszek 500.— 71 Melner Ida 500.— 72 Andrzejewski Antoni 1000.— 73 Majer Teresa 500.— 74 Zwański Piotr 500.— 75 Turski Marcin 1500.— 76 Prasel Marcin 700.— 77 Piskorska Władysława 500.— 78 Pieczyńska Helena 500.— 79 Jagodzińska Teofila 500.— 80 Józwiak Władysław 500.— 81 Miłczarek Leon 1600.— 82 Mikoszewski Karol 500.— 83 Szumilo Marjanna 500.— 84 Kjałbasiński Roman 1000.— 85 Majer Juliusz 500.— 86 Miałkowski Roman 1000.— 87 Maciejewski Bolesław 1000.— 88 Jędrzejewski Władysław 500.— 89 Kowalska Katarzyna 500.— 90 Sliwiński Feliks 500.— 91 Ronert Józef 1000.— 92 Pańszczyk Mikołaj 500.— 93 Bersz Otto 1000.— 94 Wasiljew Efm 500.— 95 Wicińska Antonina 1000.— 96 Wawrzynowski Antoni 500.— 97 Elsner Emilja 500.— 98 Zalewska Anna 500.— 99 Zeligier Olga 500.— 100 Fiszer Wanda 600.— 101 Benke Juliusz 300.— 102 Wieczorek Ludwik 500.— 103 Kałiski Józef 500.— 104 Luzak Andrzej 500.
- 105 Garteke Aurelja 1500.— 106 Sztajgert Fryderyk 500.
- 107 Sztege Mikołaj 500.— 108 Ulrichs Stanisław 1000.— 109 Bujak Wojciech 500.— 110 Wolkenstajni Julia 500.
- 111 Murdza Jan 200.— 112 Pcytel Alfons 500.— 113 Paecer Hulda 500.— 114 Terentjew Olga 500.— 115 Sokołowski Karol 1000.— 116 Kraucka Anna 500.— 117 Ma

119 Hajdukiewicz Paulina 600.— 120 Welk Ida 1000.—
121 Smajgielski Piotr 500.— 122 Sowińska Anna 500.—
123 Staśkowska Regina 500.— 124 Utz Karol 600.— 125
Sopliński Wojciech 500.— 126 Funke Juliusz 500.— 127
Elsner Teodor 500.— 128 Wenzkyow Eljasz 500.— 129
Hilsner Emilja 500.— 130 Turik Prokop 500.— 131 Her
berg Reinhold 500.— 132 Ewald Ryszard 500.— 133 Uz
mański Idzi 500.— 134 Kwasniewski Karol 500.— 135
Probek Olga 500.— 136 Czaplińska Apolonja 500.— 137
Kaliński Stefan 500.— 138 Trzaskowski Stanisław 500.—
139 Miller Juliusz 500.— 140 Abt Leopold 500.— 141
Zajdel Gustaw 500.— 142 Kuc Katarzyna 500.— 143
Kausik Rozalja 500.— 144 Szyktańc Berta 500.— 145 Ol
zewski Władysław 500.— 146 Kenig Józefa 500.— 147
Brenner Ignacy 500.— 148 Jahn Rajnhold 500.— 149

Kausik Bolesław 500.— 150 Kachelski Władysław 500.—
151 Galkiewicz Franciszek 500.— 152 Wolf Wilhelm
500.— 153 Kausik Józefa 500.— 154 Luksemburg Jakób
500.— 155 Tyszler Józef 500.— 156 Szalkowska Franci
szka 500.— 157 Cykiis Michał 500.— 158 Borzęcki Teo
dor 500.— 159 Kucińska Stanisława 600.— 160 Jaski Mi
chał 500.— 161 Kaczmarek Franciszek 500.— 162 Szum
pich Antoni 500.— 163 Matuszewska Beata 500.—
164 Saweljewa Irena 500.— 165 Coler Gustaw 500.—
166 Bernszlajn Jan 500.— 167 Mikołajczyk Józef 500.—
168 Job Marja 500.— 169 Dwidowska Marja 500.— 170
Rabe Ferdynand 500.— 171 Krajslach Paulina 500.—
172 Kulesza Władysław 500.— 173 Milezarek Franci
szek 500.— 174 Wlazłowicz Agnieszka 500.— 175 Pro
pe Natalja 500.— 176 Gabriel Wanda 500.— 177 Man
wiecki Franciszek 500.— 178 Bernatowicz Stefan 500.—

179 Jesse Augustyna 500.— 180 Podgórska Emilja 500.—
181 Witeczak Józef 500.— 182 Wojciechowski Teofil 500.—
183 Karge Kazimierz 500.— 184 Rogalski Władysław
500.— 185 Pol Adolf 500.— 186 Zaks Władysław 500.—
187 Weber Emma 500.— 188 Wojteczak Karol 500.—
189 Klimkiewicz Sylwester 500.— 190 Komisarz Emilia
500.— 191 Grzelik August 500.— 192 Hirs Bruno 600.—
193 Klapitka Helena 500.— 194 Krause Robert 500.—
195 Lange Otto 500.— 196 Strykowski Józef 500.—
197 Paul Wilhelm 1000.— 198 Zajde Albert 500.— 199
Lada Michał 500.— 200 Egger Teofil 500.— 201 Jaszc
Dorota 500.— 202 Wachowicz Kazimierz 600.— 203 Ka
pecki Antoni 500.— 204 Hoffman Oskar 500.— 205 Jod
rzejewski Romuald 500.— 206 Pol Gustaw 1000.— 207
Rosner Adelajda 500.—
Razem Mk. 123.000.

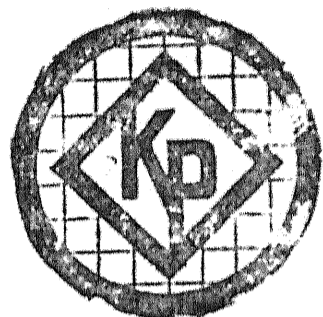
K I N O
POLONIA
16 Konstantynowska 16

Tylko dziś!

Dr. SCHOTTE

Spółeczno-obyczajowy dramat w 5 części.
POCZĄTEK O GODZ. 3 PO POŁ.

Tylko dziś!

Casino Ostatnie dwa dni **Casino**
OPOWIEŚĆ COWBOYA

dramat w 5 wielkich aktach

w rolach głównych ulubieniec publiczności

HARRY LIEDTKE

i nowa gwiazda kinematograficzna

LOO HOLL

NAD PROGRAM:
Pikus ułanem

2640

PIKUS URSTEIN

farsa warszawska. W roli tytułowej

Początek i przedstawienia o 8 p. ostatniego o 9. 15 w. — Orkiestra pod dyrekcją p. Leona Kantora.

I pokoju dużego umeblowanego

poszukuje **inżynier** żonaty
bardziejny, chciałby z całodziennem utrzymaniem (odda
deputat). Oferty: Grand Hotel nr. 202.
2635-3

Lekarz-Dentysta

P. Żytnicka
POWRÓCIŁA
Konstantynowska 9.

Kupuję.

placę najlepsze ceny za
brylanty, złoto, stare srebro,
perły, stare zęby, futra i
garderobe,
Piotrkowska 9, P. Kohn,
lewa oficyna, II piętro.

ZĘBY!

stare, również stare złoto kup
uję i placę drożej niż wszędzie
tyko na Konstantynowskiej
Nr. 20, lewa oficyna parter
MADRYCZNA.
Proszę się przekonać.
2674

Ważne dla pań
Tania wyprzedaż!

tow. biały	Korty
Madepolam	Bostony
Surówki	Sukno
Płócienna	Szewioty
Barehany	Wetna różn.
Purpur	Etamina
Cajgi różne	Batysty
Chustki	Kretony

w resztkach poleca

M. BRYL Piotrkowska 56
w podwórzu 56

Kajety
szkolne

poleca H. T. Kunert Ska
ul. Piotrkowska 87
Zawadzka 1 2636

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Anrzeja Nr. 11.
Choroby skórne i weneryczne
Godziny przyjęć od 9-11 i od
5-7 i pół pp. Państwa 5-8 pop.

Motocykl

marki F. N. w dobrym stan
ie, zwolniony od rekwizyc
ji, do sprzedania w Kon
stantynowie, ul. Ła
ska Nr. 82. 2613

Szofer

Znający samocho
dy benzynowe mo
że się zgłosić Łódź
ul. św. Emilji № 5

Progimnazjum Mężkie E. Krygiera
w Łodzi ul. Zawadzka 9.

Egzaminy wstępne i poprawkowe rozpoczną się
25 sierpnia, lekcje zaś 1 września r. b.
Podania do kl. podwstępnej, wstępnej, I, II, III,
i IV przyjmują kancelarja szkoły codziennie od 10-1.

Wsiadając do tramwaju przy
ul. Piotrkowskiej róg
Andrzeja zagubiono portfel z
dokumentami wojskowymi, las
kawy znalazca zechca takowy
zwrócić za wynagrodzeniem
pieniężnej zawartości portfela,
według adresu wskazanego w
dokumentach lub Przedzielnia
ua Nr. 39, Walewska.
2694-2

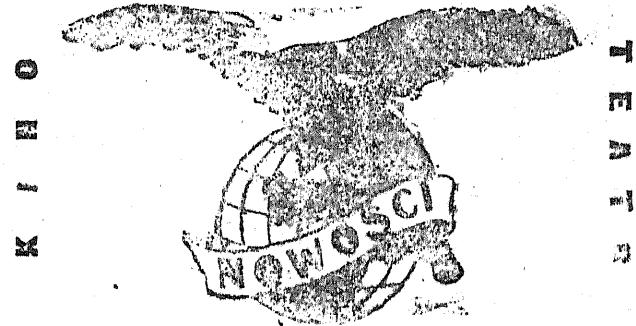
Siewnik talerzowy.

Do sprzedania okazji
nie.

Wiadomość w adm.
„Rozwoju”.

Rozpoczęcie egzaminów w polskich szkołach średnich.

Nazwa szkoły	Adres szkoły	Godz. przyjęć	Początek egzaminów.
8-o klasowe gimnazjum Heteny Miklaszewskiej	ul. Sienkiewicza 61.	5-7 wiecz.	26 sierpnia o g. 8 i pół
8-o klasowe gimnazjum im. El. Orzeszkowej	Aleje Kościuszki 21.	10-1 rano.	26 sierpnia o g. 8 i p.
Państwowa Szkoła Handlowa Żeńska	ul. Ceglarniana 70.	10-1 rano.	26 sierpnia o g. 8.
8-o klasowe gimnazjum Z. Pętkowskiej i W. Macińskiej	ul. Wólczańska 55.	11-2 rano.	26 sierpnia o g. 9.
8-o klasowe gimnazjum Janiny Pryszewiczówny	ul. Sienkiewicza 35.	1-5 rano.	26 sierpnia o g. 9.
8-o klasowe gimnazjum Stanisławy Rajskiej	ul. Sienkiewicza 37.	8-10 rano.	26 sierpnia o g. 9.
8-o klasowe gimnazjum Lucyny Sienickiej	ul. Piotrkowska 157.	10-2 rano.	26 sierpnia o g. 9.
8-o klasowe gimnazjum R. Sobolewskiej	ul. Długa 90.	10-1 rano.	26 sierpnia o g. 9.
8-o klasowa Szkoła Handlowa Żeńska C. Waszczyńskiej	ul. Zielona 15.	10-12 rano.	26 sierpnia o g. 9.
Progimnazjum H. Cholewickiej	ul. Piotrkowska 120.	10-3 rano.	26 sierpnia o g. 9.
Progimnazjum M. Hansenówny	ul. Piotrkowska 209.	10-2 rano.	26 sierpnia o g. 9.
Gimnazjum Państwowe im. M. Kopernika	ul. Nowo-Ceglarniana 9.	11-1 rano.	26 sierpnia o g. 8 i pół
Szkoła Realna z Wydz. Handlow. Zgromadz. Kup. m. Łodzi	ul. Dzielna 58.	10-2 rano.	26 sierpnia po poł. w gmachu gim. żeńskiej ul. Wólczańska 55.
Szkoła Realna J. P. Sz. U. H. Dyr. K. Wiśniewski	ul. Dzielna 50.	10-12 rano.	26 sierpnia
Gimnazjum Miejskie	ul. Sienkiewicza 44.	10-12 rano.	26 sierpnia
Gimnazjum B. Brauna	ul. Dzielna 51.	25 i 24 sierp. 9-12 rano.	w gmachu gimnazjum Magaliowej, Wschodnia 26 sierpnia o g. 2-ej.
Gimnazjum T-wa Oświaty	ul. Placowa 13.	10 i pół-1 r.	26 sierpnia
Gimnazjum K. Tomaszewskiego	ul. Ogrodowa 26.	9-12 rano.	26 sierpnia o g. 9.
Gimnazjum A. Zimowskiego	ul. Targowa 63.	10-1 rano.	26 sierpnia o g. 9.
6-o kl. Szkoła Handlowa T-wa Szerzenia Wiedzy Handlowej	ul. Długa 45.	10-12 rano.	26 sierpnia o g. 9.
Szkoła Koedukacyjna M. Zarzyckiej.	ul. Sienkiewicza 31.	9-12 rano.	26 sierpnia o g. 9.

Piotrkowska róg Główniej.

Ostatnie dwa dni

Słynny „Macistes“ amerykański przy współudziale najwybitniejszych artystów włoskich w 5 ciał aktowym dramacie ze słynnej serji „MYSTERJUM z MONT FLEURY“ p. t

Gniazdo potępieńców

Niezwykle zajmująca akcja, która się rozgrywa w środowisku cygańskim i w świecie arystokratycznym.

Początek o godz. 6, w święta o g. 3 po poł.

A N O N S: Od wtorku dn. 24 sierpnia. Sensacyjny dramat p. t.

„SKRADZONE DZIECI”

„Macistes“ w roli głównej.

NAGRODA.

Zginął pies, fox, biały, czarne uszy, ogon obcięty, szczeniaki 6-cio miesięczny. Prosimy odprowadzić za nagrodą na ul. Piotrkowską № 149. Nieprawy właściciel odpowie sądownie. 2558

Ważne dla spółek współdzielczych!

Nowo utworzony skład towarów manufakturowych

Józef Rowiński i S-ka

Łódź, Piotrkowska 207.

Poleca różne towary manufakturowe i chustki po tanich cenach, Sprzedaż detaliczna po cenach hurtowych! Dla uchodźców, urzędników i żołnierzy ustępstwa!

Zgubiono w piątek w południe, czarny portfel z pieniędzmi, niemiecki paszport z fotografią i legitymacją.

Ryszarda Kanneberg

Dokumenty proszę oddać w Redakcji „Rozwój“ za wynagrodzeniem. 2671

Zelówki! Tanio!

Kto chce osiągnąć zelowanie, Trzeba ładnie no i tanie, Niech pamięta o Progresie! Bo to w jego interesie.

Sklep Komisyjny, Zielonka Piotrkowska 175

Skrzypiec,

altówek, wiolonczel starych dobrych, w dobrym stanie lub uszkodzonym poszukuje się do nabycia Adresy upr. się skład w

8-kl. Wyższa Szkoła Realna z Wydziałem Handlowym Zgromadzenia Kupców m. Łodzi ul. Dzielna 58:

O G Ł O S Z E R I E.

Początek roku szkolnego dnia 26 sierpnia. Zapisy do klas: wstępnej niższej, trzeciej, wartej i piątej, oraz warunkowo do kl. 5: wstępnej starszej, pierwszej i drugiej przyjm. kancelarja szkoły, Dzielna 58, codziennie od godz. 10-ej do 1-ej do dnia 26-go sierpnia. Egzaminy odbędą się dnia 26-go, 27-go i 28-go sierpnia o godzinie 4 ej po południu w lokalu szkoły żeńskiej P. P. Pętkowskiej i Macińskiej przy ul. Wólczańskiej Nr 55.

DYREKTOR.

KURSY BUCHALTERYJNE Henryka Lubińskiego.

WYKŁADANE SĄ PRZEDMIOTY: buchalteria, korespondencja, rachunki handlowe, stenografia PISANIE NA MASZYNACH REMINGTON „NARCOFES“ „ORZEL“ i inne oraz poprawienie charakteru pisma. Ukończenie kursów upoważnia do objęcia posady biurowej. Zapisy przyjmuje kancelarja kursów Piotrkowska Nr 72.

